

Når vi ser på spørgsmålet om landbrug, så er det selvfølgelig først og fremmest et område, der tackles i Landbrugsministeriet, men der er også en afdeling, som har med landbrugets miljøpåvirkning at gøre, i Miljø- og Energiministeriet.

Når vi ser på miljøbistanden til landene i Central- og Østeuropa og ulandene, synes jeg også, det er naturligt, at det sker i et samarbejde mellem henholdsvis miljømyndighederne i Miljø- og Energiministeriet på den ene side og Udenrigsministeriet på den anden side.

Siden 1991 har Miljø- og Energiministeriet forestået bistanden til Central- og Østeuropa på miljøområdet, og det er efter alles udsagn forløbet fantastisk godt, og Danmark er i dag en toneangivende partner, når det drejer sig om at skabe bedre miljøvilkår og bedre beskyttelse af naturen i Central- og Østeuropa.

Det har vi gjort i et tæt samarbejde med de stedlige repræsentationer og med Udenrigsministeriet, og det har vi gjort med en række fagministerier, som har særlige forudsætninger for at kunne løse enkeltopgaver. I det samarbejde er der opbygget den filosofi, at et vigtigt aspekt af miljøbistanden er et direkte samarbejde mellem miljømyndighederne i Danmark og miljømyndighederne i modtagerlandet.

Det har vist sig at være en formel, som er meget effektiv ikke bare til at gennemføre en fornuftig prioritering af miljøindsatsen, men også til at styrke miljømyndighederne i det pågældende land.

Når vi ser på ulandene, gives langt den største del af miljøbistanden til de fattigste lande via Danidas almindelige bistandsramme, som udviklingsministeren allerede har redegjort for.

I fremtiden vil 60 pct. af miljøbistanden til ulandene gå til de fattigste lande. Det vil altså sige, at langt hovedparten af ulandsbistanden vil gå til de fattigste lande i den tredje verden. Og det er helt naturligt, at det bliver integreret i forhold til det ministerium, der i forvejen arbejder med dette.

Når det derimod drejer sig om den mindre del, som går til de lande, som er præget af de gigantiske miljøproblemer, som den økonomiske og industrielle udvikling har skabt, er det ikke udviklingsbistand i klassisk forstand, vi taler om. Så er der ikke tale om, at der skal drives projekter på samme måde, som der drives projekter på i de fattigste lande.

Så er der – som mange af ordførerne så udmærket har beskrevet det – tale om en helt

anden opgave, tale om at styrke miljømyndighederne det pågældende sted, tale om samarbejde med NGO-grupper. Så er der tale om at give – jeg tror, det var hr. Brusgaards udtryk – hjælp til selvhjælp.

Det ligger også i sagen, at det må være en midlertidig hjælp, altså en hjælp, der skal overstås, efterhånden som det lykkes at bygge en tilstrækkelig stærk miljøbevidsthed op, og efterhånden som det lykkes at overføre dansk viden, dansk indsigt osv. til de pågældende lande, så de bedre er i stand til at klare deres egne opgaver. I den situation synes jeg, det er naturligt, at det er miljømyndighederne, der tager sig af det.

Der er ikke tale om klassisk bistandsarbejde, men der er tale om et tæt miljøsam arbejde. Men det siger sig selv, at også på dette område sker der en inddragelse af Udenrigsministeriet, idet der ikke opbygges selvstændige missioner eller selvstændige repræsentationer, og det i øvrigt gode arbejde, som tre miljøattachéer udfører, sker på de danske ambassader i de pågældende lande.

Så jeg synes altså, der er en god forklaring på, at det er fordelt på to ministerier. Vi har i strategien vist, hvordan det kan gøres, sådan at vi udnytter, havde jeg nær sagt, ressourcen i henholdsvis Udenrigsministeriet og Miljø- og Energiministeriet på den bedste måde.

Må jeg i øvrigt til hr. Langkilde sige, at jeg synes, hans opregning af grundene til at gennemføre miljøbistand var glimrende. Jeg er enig i alle de fire punkter, som hr. Langkilde opregnede.

Jeg tror, det var hr. Hindrup Andersen, der satte et spørgsmålstegn ved – og også andre ordførere var inde på spørgsmålet – de danske ressourcer, og jeg tror, hr. Hindrup Andersen ligesom antydede, at man kunne få hans stemme for regeringspartiernes dagsorden og andre partiers dagsorden, hvis jeg kunne love, at danske virksomheder blev holdt uden for det her spil. Det kan jeg bestemt ikke love.

Formålet er ikke erhvervsstøtte og må aldrig blive erhvervsstøtte. Jeg tror, hr. Estrup var inde på nogle meget fine præciseringer i den sammenhæng. Men det ville være helt i modstrid med ånden i Rioerklæringen fra 1992, helt i modstrid med Agenda 21, helt i modstrid med alle de erklæringer, der er vedtaget i kommissionen for bæredygtig udvikling, hvis vi nægtede at inddrage den private sektor i Danmark og den viden, der ligger dér.